

Ko ha fale'i mei he Federal Trade Commission

Hoko Atu 'a e Mo'ui he 'Osi ha Fakatu'utāmaki

Ko ha me'a faingata'a ke te fehangahangai mo ha fakatu'utāmaki. Ko ha ngaahi fale'i 'eni ke tokoni atu 'o faka'ehi'ehi mei ha ngaahi kākā 'oku hoko he 'osi ha fakatu'utāmaki, malu'i ho ngaahi fakamatala fakafo'ituitui, mo e founga ke ke toe foki ai ki ho tu'unga fakapa'anga.

Faka'ehi'ehi mei he ngaahi Kākā 'o e Fakama'a & Fakalelei'i ha Maumau

- **Ki'i hu'u'uhu'u ki ha taha 'oku ne palomesi ke fai ha fakama'a mo ha fakalelei'i ha maumau he vave tahá.** Ko ha ni'ihiki te nau 'oatu ha mahu'inga 'oku fu'u tōtu'a, pea fiema'u ia ke 'uluaki totongi, pe ko ha 'ikai ke nau poto hono fai 'a e ngāue.
- **Vakai'i 'a e kau konitulekitā ko ia.** Ki mu'a pea ke totongi, 'eke ange 'e nau ID, laiseni, mo ha fakamo'oni 'o ha 'inisiua. 'Oua te ke tui ki ha palomesi fakamatala ta'ehiki mai 'i ha tohi.
- **Tapu ke totongi 'o tulenisifā pa'anga, kaati me'a'ofa, pa'anga kulipitō (crypto), pe pa'anga.** Tapau ke fai 'a e totongi faka'osī kae 'oua kuo 'osi kātōa 'a e ngāue pea ke fiemalie ki ai.

Ko e Founga te ke 'Ilo'i ai ha Tokotaha Kākā

- **Ke ke 'ilo'i 'oku 'ikai ha totongi 'a e FEMA ke fakafonu 'a e ngaahi tohi kole.** 'O kapau 'e 'eke pa'anga atu ha taha ke tokoni'i koe ke kualafai ki ha pa'anga 'a e FEMA, ko e kākā ia. Ko e feittuu lelei taha ke ma'u ai 'a e fakamatala ko 'eni ko e [FEMA.gov](https://www.fema.gov).
- **Malu'i ho ngaahi fakamatala fakafo'ituitui** 'E talaatu he kau kākā ko e kau ngāue 'akinautolu mei he pule'angá pea 'oku fiema'u ha pa'anga pe ko ho kaati kuletiti, 'akauni he pangike, pe ko ho fika ngāue.
- **'Ilo'i 'a e ngaahi faka'ilonga kākā 'o e fakamatala leni (rental).** 'O kapau 'e kole atu ha taha ke 'omai ha pa'anga tīpositi ki ha leni kimu'a kuo te'eki ke ke fakamo'oni ha tohi lisi (lease), ko e kākā ia. Fakamama'o mei ai.

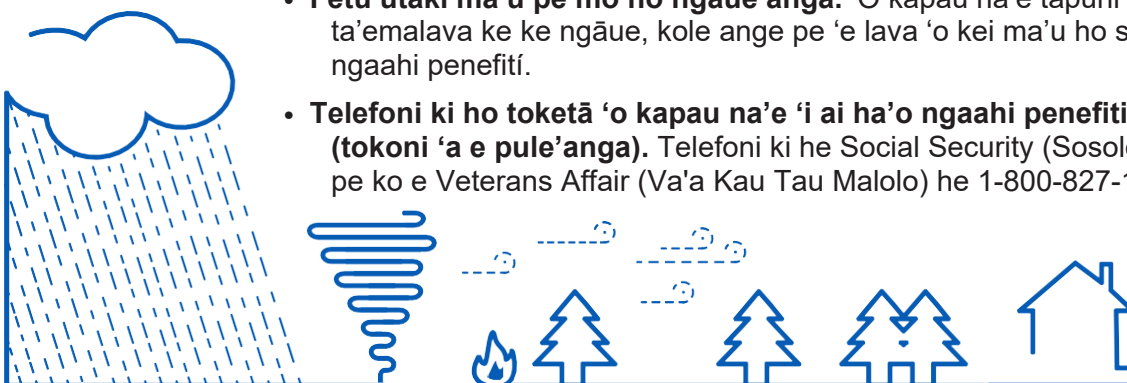
Ko e Founga ke Toe Foki ai ki ho Tu'unga Fakapa'anga

Mahalo na'ake mavahe mei ho 'apí pea 'ikai ma'u ho ID, sieké, kaati kuletiti pe tepiti, mo ha ngaahi tohi kehe. Pea mahalo na'e ki'i fuoloa ho ta'ehū ki ho akauni pangiké pe ko ho sieke vahenga ngāué. Ko e hā 'e hoko mai?

Tauhi ho Pa'anga

- **Lipooti ha kaati kuletiti, ATM, pe ko ha tepiti na'e mole** kiate kinautolu na'a nau 'oatu 'a e kaati he vave taha.

- **Fetu'utaki ma'u pe mo ho ngāue'anga.** 'O kapau na'e tapuni ho ngāue'anga, pe ko ha ta'emalava ke ke ngāue, kole ange pe 'e lava 'o kei ma'u ho sieke vahenga mo e ngaahi penefiti.
- **Telefoni ki ho toketā 'o kapau na'e 'i ai ha'o ngaahi penefiti mei he social service (tokoni 'a e pule'anga).** Telefoni ki he Social Security (Sosolo Sikiuliti) 1-800-772-1213 pe ko e Veterans Affair (Va'a Kau Tau Malolo) he 1-800-827-1000.

Tauhi 'a e Kuletiti

- **Ma'u ha lipooti kuletiti ta'etotongi** he [AnnualCreditReport.com](https://www.annualcreditreport.com). 'E malava ke tokoni atu ki ho ngaahi lekooti fakapa'anga na'e mole pea mo e fiema'u ke 'ilo'i 'akinautolu 'oku ke mo'ua ki ai
- **Talanoa kiate kinautolu 'oku ke mo'ua ki ai (kuletita), nofo'anga, mo e ngaahi kautaha 'iutiliti he vave taha.** Mahalo te nau loto ke ngāue mo koe ke ta'ofi ha ngaahi mo'ua tomui, toloi ha mo'ua, fakafoki ha koloa, pe mole 'a e nofo'anga (foreclosures)

Founga ke toe Fakafo'ou ai ha Maumau pe Mole ha Ngaahi Tohi

Ko ha lisi 'eni 'o e ngaahi feitu'u te ke lava 'o 'alu ki ai.

- **Lekooti Tohi 'o e kelekele nofo'anga:** Vahenga (County) lekooti fakatau 'api
- **Mokisi (Mortgages):** Kau no pa'anga pe tokoni mokisi
- **Ngaahi lisi (Leases):** Pule nofo'anga pe kautaha tauhi nofo'anga
- **Taitolo me'alele/laiseni faka'uli** Sekelitali 'o e siteiti pe ko e potungāue me'alele
- **Setifikeiti tohi fa'ele'i:** Ngaahi setisitika 'ofisi mo'ui mei he vahenga na'e fa'ele'i ai koe
- **Kaati Social Security (Sosolo Sikiuliti):** 'Ofisi Social Security Administration fakalōkoló ('Ofisi Pule Sosolo Sikiuliti)

Ke toe ma'u ha fakamatala mo ha fale'i, 'a'ahi ki he
ftc.gov/WeatherEmergencies

Ma'u'anga Tokoni Fakalōkoló

Hawaii Department of Commerce and Consumer Affairs (Hauai'i Potungāue 'o e Hū Koloa mo e Tokoni Konisuma) cca.hawaii.gov
Senitā Ma'u'anga Tokoni Konisuma 808-587-4272

Hawaii Emergency Management Agency (Va'a Tauhi Fakatu'utāmaki Hauai'i) ready.hawaii.gov
808-733-4300

